

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De alienatione rerum acceptarum per usuram factam ab Vsurario. Cap.
Octavum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

cania usuraria est in possessione ipsius Usurari, debeat potius reddi ipsi Mutuatario, à quo illa pecunia habita fuit, & sic ipse debeat præferti cæteris Creditoribus fortè anterioribus, & privilegiatis dicti Usurarii, sicuti ex Delugo d. 10. de Iust. reparationem, vel consecrationem rei, alia est quaestio alibi decernenda.

CAPUT VIII.

De Alienatione rerum acceptarum per Usuram factam ab Usurario.

§. I.

De Alienatione rei in Specie.

1. **R**egula prima. Si extet apud Usurarium res ipsa aliena in specie, seu, ut nos Theologi loquimur, in individuo, nec suis rebus immixta, non potest à te illa acceptari, nec ab ipso potest alienari. Ratio est, quia res aliena, qualis est hæc, in b nostra sententia, in qua dominium non fuit translatum in Usurarium, invito Domino, contractari non valet. Quare, si mala fide accipis, teneberis ex injusta acceptione, si bona fide, seu ignoranter, teneberis ex te accepta juxta universalis restitutionis leges.

2. Duas hic exceptiones invenio, alteram de rebus usu consumptibilibus, seu functionem recipientibus, puta pecunia, vino, frumento, & similibus, Alteram, de rebus aliis. Quoad res consumptibiles, Valentia c ait, in hisce rebus prædictam regulam non omnino procedere: quare, si per Donationem, vel venditionem habuisti, ab Usurario oleum, vinum, pecuniam ipsam in individuo Usurariam, si ex hac venditione, vel donatione dictus Usurarius non factus est impotens ad restituendum, non obligaris restituere. Ratio est (inquit) quia res usu consumptibiles, cum ex se requirant restitui in aliquo æquivalente, transeant statim in dominium ejusdem possessoris. Verum efficacior ratio prædictæ doctrinæ illa esse mihi videretur, quia nimirum, si Usurarius non est factus impotens, tunc Creditor, seu Dominus cum totam actionem habeat contra Usurarium, à quo recipere suum potest, non est, undè sit involuntarius contra

te, qui bona fide, accepisti; Nam, si accepisti mala fide, in validam esse acceptionem, teque esse obligatum ad restitutionem ex radice injustæ acceptionis, dubium non est.

3. Circa hanc exceptionem habeat hic studiosus sequentem considerationem.

Delugo d sic habet: Medina dixit, si ejusmodi res sunt usu consumptibiles, & quia functionem d. 20. de recipiunt in proprio genere, posse ab Usurario, & Iust. nu. aliis valide alienari, si ex hoc non sit impotens ad restituendum Creditoribus: quam sententiam communiter omnes alii rejiciunt, quia ii non possunt transferre dominium, quod non habent. Hæc Delugo.

Bonacina autem sic habet: Addunt Medina, & plures alii Doctores apud Salas de Usuris de contract. disp. 40. n. 3. contra Petrum à Navarro, validum esse contractum ab Usurariis factum, non solum de rebus, quarum habent dominium, verum etiam de aliis, quarum dominium non habent, sed recipiunt functionem, & sunt usu consumptibiles. Opinio istorum Doctorum probabilis est, sed intelligenda cum Molina disp. 330. modo Usurarii habeant alia bona, quibus commode possint satisfacere. Tunc enim Creditores non censentur irriti circa alienationem rei suæ, & consequenter transfertur dominium in accipientem. Ita videtur sentire Salas dubio 42. n. 3. cum Salonio, Bannes Aragonio. Hæc Bonac.

4. Vidisti? Delugo dicit, doctrinam Medinæ ab omnibus rejici, & tamen Bonacina eam amplectitur, aliosque eam amplexos esse, testatur. Et nihilominus puto, hos Doctores non esse contrarios; nam Delugo loqui videtur, seu loqui debet ex ipsa natura dominii, Bonacina vero ex interpretativa voluntate Mutuatarii, quod certè non negabit Delugo, qui in sequenti exceptione interpretativam hanc voluntatem admittit, ut jam subdo.

5. Alteram exceptionem invenio apud prædictum Delugo f de rebus functionem non habentibus, puta, Veste, vase argenteo, 20 de Iust. Torque Aureo, &c. excipitur, inquit, qui rem n. 105. illam ab Usurario emit, quando præsumi facile potest consensus Domini: Unde excusari possunt, qui pignora ab Usurariis emunt, ut ab Hebrais, quia Domini non solent multum curare, ad quos postea perveniant illa res. Hæc Delugo, quibus confirmatur, ut dixi, doctrina à nobis tradita n. 2. fine.

§. II.

*Alienatio rerum Usurarii non in fraudem
Creditorum.*

1. **R**egula secunda. Debitor Usurarius (ut etiam Fur) si habeat, unde possit satisfacere omnibus Creditoribus, potest donare, vendere, & quoscumque contractus, sive onerosos, sive lucrativos inire de rebus, quorum ipse liberum dominium habet, per quos non sit impotens ad satisfaciendum illis; & consequenter, qui ab eo accipit, potest accepta retinere licite, & iuste, etiam si deinde debitor per alias profusas Donationes, vel aliunde reddatur impotens sine accipientis cooperatione.

Hæc Regula sequitur clarè ex dictis §. præced. nulla enim obstat ratio, quin de suis rebus possit liberè quis disponere. Dixi, *liberum*, nam de bonis hypothecatis realiter, disponere non potest, sive quoad totum, sive quoad partem, quæ obligationem hypothecæ adæquat, quia res sic hypothecata sunt obligatae Creditoribus, ut dictum est supra. *a*

*Sup. c. 7.
§. 2. n. 3.*

§. III.

*Alienatio rerum Usurarii in fraudem
Creditorum.*

1. **R**egula tertia. Si Usurarius, vel etiam Fur, per alienationem suæ rei fieret impotens ad satisfaciendum suis Creditoribus, non posset, sine iniustitia contra dictos Creditores illam rem alienare, nec per contractum onerosum v. g. Venditionem, nec per lucrativum v. g. Donationem, & qui reciperet, peccaret, & teneretur ad restitutionem. Ratio est clara, quia nemo potest se inhabilem reddere in fraudem Creditorum, id est nemo potest se inhabilem reddere ad satisfaciendum Creditoribus illud, quod ipsis debet ex Iustitia, nec alter huic inhabilitati cooperari.

2. Hic tres in venio exceptiones. Prima est, non habere locum hanc regulam, quando per Venditionem v. g. Usurarius tantum utiliter accipit, quantum tradit, vendit. v. g. domum, & accipit tantum, quanti domus valet. Ratio est, quia, si habet tantundem, jam non sit magis impotens, quam ante Venditionem erat,

nam in eo pretio, quod recipit, valebit Creditoribus æquè satisfacere. Quid si deinde ipse non satisfaciat?

Respondeo. Ipsi imputabitur, non vero ementi, qui jam tantundem dedit.

3. Dixi, *utiliter*, nam, si Usurarius tantum accipiat, quantum dat, sed inutiliter pro Creditoribus (ut si pecunia usuraria emat cibos, non quidem necessarios, de quibus mox n. s. sed superfluos ad convivia v. g. & comellationes, haberet quidem quantum dat, sed inutiliter pro Creditoribus) non poterit sine iniustitia sic quis emere, nec alii possunt sine cooperatione ad eandem iniustitiam ipsi vendere, ut communiter docent Doctores; quamvis enim, ut diximus, detur æquale, si tamen inutiliter datur, iniustitia fit Creditoribus, dum res ipsis utilis, fit per te, ipsis inutilis.

4. Secunda exceptio, quam affert Molina, *b* & ego alibi indicavi, est, nec peccare, nec onus restitutionis mihi remanere de jure natura, quando acceptavi solum, sed non induxi Usurarium, vel furem ad donandum, vel vendendum rem suam, quamvis ipsi fiant impotentes ad solvendum suis Creditoribus. Ratio est, quia utor jure meo intra terminos Iustitiæ, dum accepto rem mihi à Domino oblatam, quæ nulli, ut supponimus, erat realiter obligata, & ex alia parte non cooperor cum ipsius peccato, quia jam ipse peccatum fecit offerendo, ego autem acceptando, solum utor in mei commodum ejus peccato, liberè ab ipso jam commisso. Cætera huc pertinentia, & quid hac de re statuerint leges positivæ, & quatenus observandæ, lege apud Molinam, aliosque.

5. Tertia exceptio est, non peccare, nec obligari ad restitutionem Usurarium, vel etiam Furem, quando illi tantum expendunt, quantum ad eorundem statum requiritur, puta, quantum requiritur in parando victu, cultuque pro se, suisque filiis, uxore, &c. necessariis, in solvenda mercede suis famulis, sibi item necessariis, ac suo statui, immò in faciendis liberalibus donationibus, quas sine dedecore omittere quis non potest, & ni faceret vilis haberetur, ut item me, nec peccare, nec obligari ad restitutionem, si ejusmodi res necessarias ipsis vendam. Ratio est, quia ad hæc quilibet habet Jus, etiam in præjudicium Creditorum. Hæc fuse, & minutatim expensa vide apud Delugo loco cit.

CA-